

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština zaščita.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Konec igre!

II.

Tako je bilo vse lepo napeljano, da bi se narodna stranka v deželnem zboru ujela v zanjke, katere ji je nastavljal ljubljanski škof. Pričakovalo se je, da postane ta stranka prava ničla, tako, da bi bilo klerikalstvo z zasmehom nanjo kazalo, češ, toliko je oblubljala svojim volilcem, a niti pičice ni mogla zanje doseči. Potem bi pa bila najostudnejša kaplanokracija šla v cvetje, ter bi se bili zadnjemu kaplangu morali tako uklanjati, kakor se nam niti ljubljanskemu škofu sedaj uklanjati ni treba!

In brez dvojbe so bili takoj pričetkom zasedanja izdali parolo, da se slovenskemu „liberalcu“ v zboru ne sme ničesa dovoliti, tako, da bi mestni volilci kmalu prišli do prepričanja, da jim sede v zbornici sami slamorezci, ki niso ničesar doseči v stanu.

To se je posebno pri jedni priliki pokazalo! Mestna občina črnomaljska dolžuje deželi okrog 8000 gld., kateri so se ji tedaj posodili, ko je morsala zgraditi novo šolo. Občutno breme je to posojilo za občino, katero tarejo še mnogoštevilne druge nadloge. Omenjena občina je posebno tudi radi tega v veliki stiski, ker se ravno sedaj mora popraviti farna cerkev v Črnomlji, kar bode stalo mnogo denarja. Pri svojih težavah vložila je prošnjo na deželnim zboru, da naj bi se ji od omenjenega posojila nekaj odpustilo, kakor se je to pri drugih šolskih občinah tudi že zgodovalo.

Finančni odsek je prošnjo zavrnil; v zbornici pa je predlagal poslanec črnomaljskega mesta, da naj se odstopi deželnemu odboru z nalogom, da naj leta razmere preiče in da naj v prvi vrsti poizveduje, bodeli občina v istini radi poprave nove farne cerkve imela toliko troškov, kakor se trdi v prošnji. Ta predlog je bil sam na sebi pravičen, posebno če se premisli, kako radodarni so klerikalci nasproti kmetskim občinam, tako, da je v deželi ne bo kmalu steže, za kojo bi se iz deželnega zaklada ne prispevalo! Ker pa je slučajno dr. Ivan Tavčar poslanec črnomaljskega mesta, pokopali so klerikalci oznanjeni njegov predlog z veliko slastjo, in ubogim črnomaljskim meščanom

niti te tolažbe niso privoščili, da bi se o njihovi prošnji vršila kaka preiskava po deželnem odboru.

Pri tem pa se je še nekaj posebnega dogodilo. V ti zadevi ni bila prizadeta samo črnomaljska mestna občina, prizadete bile so tudi še tri kmetske občine, ki so v Črnomelj všoljane. Te tri občine so prošnjo podpisale, kar je umevno, ker bodo morale tudi za farno cerkev prispevati. Te tri občine pa zastopa v deželnem zboru župnik Schweiger, ki je v teku zasedanja vedel povediti toliko ginaljivega o tužni Belokrajini, in ki je neprestano solze točil radi grozne bede v Belokrajini! Pri tem slučaji pa je, kakor slab komedijant, pozabil na svojo nalogo, in bil je tako predzeten, da je z drugimi kmetskimi poslanci ustal in glasoval za to, da se prošnja črnomaljskega mesta brez usmiljenja zavrne. S tem je ta zadeva započatena, in če se v prihodnje mestna občina črnomaljska znova oglaši, da bi se ji kaj olajšalo pri omenjenem posojilu, se bo morsala taka prošnja vselej odkloniti, ker se bo deželnim zboru smel sklicavati na poslanca Schweigerja, češ, ta je v letu 1896 sam glasoval proti jednakim prošnjam, ter tako pripoznal, da je ponovljena prošnja gola sleparja, in da Črnomelj s prizadetimi kmetskimi občinami, kajih poslanec je sam Schweiger, 8000 gold. prav labko plača. To Schweigerjevo glasovanje je živ dokaz, s kakim besnim sovraštrom je klerikalna stranka nameravala preganjati našo stranko v deželnem zboru! Jasno, da je moral župnik Schweiger klaverno to vlogo igrati samo zategadelj, ker se mu je v nerazsodno glavo uteplio, da se morsa strmoglavit vsak predlog dr. Ivana Tavčarja. In sedaj smo lahko prepričani, da bi se bila po tem načelu obnašala klerikalna stranka pri vsakem drugem vprašanju, na koje polaga narodna stranka važnost. Vzemimo, da je zbornica ravno tako, kakor o črnomaljskem šolskem posojilu, razpravljala o novomeškem vodovodu, o belokranjski železnici in o drugih jednakih podjetjih, koje hoče naša stranka častno dognati, potem bi bili pač hitro pri konci! Če torej kdaj zahteva, da se je imela narodna stranka udati klerikalni stranki, ter kakor tepen šolski otrok mej deželnozborskimi

razpravami v kotu stati, ta nima tedaj pravega pojma o razmerah, in zaslужil bi, da se pošle v šolo k Matevžu Pakižu, da bi spoznal razmere, za katere se nam gre v deželi in za katere se nam gre v prvi vrsti v deželnem zboru. Narodna stranka ni hotela postati sama sebi grobokop, in nikakor ni čutila v sebi poklica, prihajati v deželnim zboru v ta namen, da bi pomagala množiti slavo klerikalni stranki, ter s tem svoje volilce privesti do prepričanja, da so klerikalci vsemogočni na Kranjskem, in da dosežejo, kar hočejo. Nasprotno, naša stranka bila je poklicana, da je zmedla jezuvitske račune našim ultramontancem, in da je te pripravila nekako v tak položaj, v kojega so hoteli oni potisniti našo stranko. To se pravi, klerikalci so se morali na suho postaviti, če se je hotelo preprečiti, da nam bi v prihodnje več škode ne učinili, nego so jo do sedaj!

Pri tem pa se je moralo v prvi vrsti upoštevati slovensko gledališče v Ljubljani. Vrednost tega zavoda, dasi ga dijaško nezreli pisatelji v nič dejavo, je velika. Kar se je to kazališče razvilo v zadnjih letih, od tedaj je slovenščina intenzivno prodrla v vse sloje ljubljanskega prebivalstva. Fraze in tirade nam poprej niso mnogo koristile; ali ravno gledališče upliva na tem polju tako dobrodejno, da smo lahko veseli! In to gledališče je trn v peti klerikalni stranki; ž njim bega volilce na kmetih, češ, da niti groša ni vredno. Kdor pa pozna razmere, mora priznati, da se slovensko gledališče ni dalo drugače rešiti, nego s pomočjo nemške stranke. Vpite in kričajte tam zunaj, kolikor hočete, resnica je, da bi klerikalci, če so dobili večino v deželnem zbornici, niti groša ne privolili slovenskemu gledališču, kakor ga niso hoteli privoliti slovenski višji dekliški šoli v Ljubljani. Ravno tako je resnica, da bi bilo slovensko gledališče, če sta se združili nemška in klerikalna stranka, dobilo tako neznatno deželno podporo, da bi bilo morsalo v hipu ponehati. Prav slepa bi morsala biti narodna stranka, če bi si bila brez upora dala opustošiti zavod, ki se tako krasno razvija! O drugem prihodnjič!

Listek.

Dr. Brglez & Comp.

(Slika iz trškega življenja; spisal Fr. Lisjak.)

I.

Tovariši, mislim, da goverim iz srca cele naše četvorice, ako rečem, da smo poklicani mi, preustrojiti in modernizovati filistersko življenje našega trga. (Tako je, gospod doktor!) Vse se morsa predragačiti, družbo moramo oživiti, starim narodnjakom izviti iz rok privilegovano gospodstvo in dati novi pravec našemu družvenemu gibanju. (Izborno, gospod doktor!) „Bralno društvo“, ki pod vodstvom starega „šolmaštra“ jedva še diha, moramo rešiti pogina in razširiti njegovo veljavno in njegov delokrog mej našo itak maloštevilno intelegetuo. Mesto one zaduhle bralne sobe, najeti hočemo prostorno, večje stanovanje, v katerem bodoemo imeli ob zimskih večerih svoje shajališče in fine jour-fixe. Biljard, tarok, šah, domino — razni listi — plesne, pevske in tamburaške vaje — vse to se morsa preseliti ali nastaniti v novo elegantno bralno sobo. (Bravo, bravo, gospod doktor!) V dobi modernega socijalizma morsa nehati vse patrijarhalno

vodstvo, nehati morsa vsak separatizem privilegovanih stanov! In zato hočem danes jaz prvi postaviti temelj temu zjednačenju.“

„Vi veste,“ — začel je govornik še z večjim patozom — „vi torej veste (Vemo!), da sem najučenješi in nazmožnejši mož celega trga, da prekašam jaz, univerze medicinae et chirurgiae doktor Brglez, vso našo inteligenco, kar se tiče učenosti daleko in visoko, in da imam najlepšo bodočnost. (Tako je!) Za župana, šolskega načelnika, predsednika „Bralnega društva“, vodjo „Tamburaškega kluba“, režiserja našega odra itd. me bodo še proučili, kadar spoznajo moje nazore in moje vrline. (Res je!) Ali tedaj jih menda ponosno odvrnem, če ne bodo o pravem času dobili razuma za moje načrte. Vi veste (Vemo!), da me tudi vi ne dosezate v nobenem oziru, da sem daleč nad vami, in vendar vam ponujam danes pobratimstvo! (Živio!) Žiružimo se, da vržemo stare mogotce!“

„Živio, živio, živio na svet! Kol'kor kapljic, tol'ko let . . . itd.!“ — donelo je v divjem kvartetu po sobi. In na to so začeli piti pobratimstvo, segati si v roke, poljubljati se in na koncu so zapet zapeli krepko zdravico.

Tako je govoril dr. Brglez svojim tovarišem in tako so se bratili v krčmi „Pri starem cilindru“, jedni izmej peterih gostiln v trgu Petrovo.

— „Umevno je,“ povzel je dr. Brglez zopet besedo, ko se je poleglo navdušenje nad izvršenim pobratimstvom, „umevno je, da moramo pridobiti i ženstvo na svojo stran. Kaj ne, Marjeta, brez žensk ni nič,“ pošalil se je Brglez z vstopivšo, debeluhasto krčmarico, oteklega nosu, na katerega konci se je oblastno šopirila mogočna, z dolgimi laski porasla bradavica.

— „Kaj pa, kaj pa,“ pritrjevala je Marjeta — „oni, gospod dohtar, imajo zmirom prav. Ženska je krona vsega stvarstva! No, Micka, ali ne vidiš, da imajo gospodje prazno steklenico?“

In mlada, pa malo škiljasta in škrbozoba natkarica je poletela v klet; „divji“ kvartet pa je zapel:

„Vina brž na mizo, dekle ti,
Le urno v klet poskoči;
Žejni smo, da grlo se suši itd.“

Ko se je vrnila škiljasta Micka in postavila vino na mizo, prijel jo je dr. Brglez ročno okoli pasu in jo privil taho lahno na se, da je kar za-

Državni zbor.

Na Dunaju, 6. marca.

V današnji seji se je zbornica bavila s Pernerstorferjevim predlogom glede določbe maksimalnega termina za izplačevanje mezd rudarjem.

Poročevalc Pergelt je opozarjal, da je vprašanje o uredbi mezd pri rudarskih delavcih sicer pereče, a ker se sedaj ne more rešiti, saj bi bilo treba dolgih poizvedovanj, naj se vzprejme Pernerstorferjev predlog.

Posl. Pernerstorfer je izrekel bojazen, da bode ta zakon obležal v kakem odseku gospodske zbornice, kakor je obležal zakon o rudniških nadzornikih.

Bivši poljedelski minister famozni grof Falkenhayn, tisti ki zavijajo oči vedno vzdihuje, da so se ljudje odvrnili od Boga, ki pa je vzliz svoji pobožnosti unet zagovornik vseh zatiralcev, je govoril zoper Pernerstorferjev predlog, češ, če se rudarjem meza izplačuje vsak teden ali vsakih štirinajst dnij, imajo od tega korist samo politični agentje in prodajalci žganja.

Minister grof Ledebur je govoril za zakonski načrt in s tem četudi posredno zavrnil izvajanja grofa Falkenhayna.

Posl. Kuppelwieser je govoril o štrajkih, zlasti o štrajku karvinskih premogarjev.

Posl. Suess je očital vladi, da se je udala Pernerstorferju in potem na dolgo in na široko v Falkenhaynovem zmislu govoril o karvinskih razmerah.

Vladni zastopnik Zechner je opozarjal, da izplačevanje vsak teden že zategadelj ni mogoče, ker ponekod treba po 10 in 14 dnij, da se izračuna zaslužek.

Posl. dr. Menger je predlagal, naj se določi kazen 5 do 50 gld. ako bi se meza ne izplačala.

Posl. Pernerstorfer je polemizoval z grofom Falkenhaynom, češ, jezi se, ker rudarji kaj žrtvujejo za svoje liste, za štrajke itd., a ko bi to žrtvovali za pobožne namene, bi gotovo nič ne ugovarjal.

Posl. Jax je priporočal načrt in polemizoval s posl. Suessom.

Ko je še govoril poročevalc Pergelt, se je predloženi zakonski načrt vzprejel in je zbornica nadaljevala razpravo o proračunu finančnega ministerstva, in sicer o poglavju „posredni davki“. Govorila sta poslanca Polzhofer in Byk, potem pa je razprava pretrgala.

Konec seje so posl. Hofmann-Wellenhof in tovariši predlagali neke premembe vladnega načrta o preuredbi pokojnin.

Prihodnja seja bo v pondeljek.

V Ljubljani, 7. marca.

Poslovenjenje imen. Nemci se jezje, da Slovenci svoja imena poslovenjujejo. V resnici pa gre le za to, da svoja slovenska imena pravilno slovenski pišejo. Tako je celovski okrajni glavar baron Mac Nevin zaukazal, da mora odbornik celovške posojilnice, Zablačan, se zopet pisati Sablatschan, kakor je njegovo ime zapisano v krstni knjigi v Glinah, in mu zapretil z ostro kaznijo, ako tega

stokala; iz njegovih rok pa je romala v Cuvakonove, ki ji je pritisnil gorak poljubček na široka usta ter jo pridržal pri sebi.

Prisledila je tudi Marjeta, in zapeli so v mešanem zboru: „Venček na glavi se... — slovensko dekle!“ — pri katerih besedah sta Marjeta in Micka sramežljivo povesili svoji glavici...

Popivali so pridno, slavili Brglezove načrte in si zatrjevali mejsebojno prijateljstvo in pomoč, dokler ni morala Marjeta zapreti svojega lokala.

II.

Brglezovi tovariši so bili po svojem poklicu: tovarniški „uradnik“ — tako se je sam tituliral, drugi so mu rekali „pisar“, — trgovčev knjigovodja in mladi vaški podučitelj.

Dr. Brglez se je bil nedavno nastanil v vasi kot praktični zdravnik, baš dovršivši svoje študije in odsluživši drugo polletje svojega vojaštva. Dasi domačin, vender vzgojen v mestu, ni poznal trškega življenja in njegovih potreb. Bil je mož srednje postave in slabih, upalih prs. Njegovo omiko je izdal le doktorski naslov, sicer se pri njem ni dalo iz ničesar sklepati na akademično oliko. Njegove male, zatekle oči so zrle vedno nekako izgubljeno v zrak, na glavi pa se je razvijala — dasi

ne stori. Zablačan se je pa pritožil proti temu modremu ukazu celovškega okrajnega glavarja. Mac Nevin bi pač bolje naredil, da bi se bolj oziral na to, da mu zakon ukazuje slovenske uloge slovenski reševati, da ne bi bilo treba pritožb, kakor da brani pačenje slovenskih imen.

Poraz liberalcev na Dunaju je mnogo to pospešilo, da so se predkraj združili z Dunajem. Protisemitje so si dobro znali prebivalstvo nekdanjih predkrajev si za-se pridobiti. Liberalna večina je obeta predkrajem, kaj bodo vse zanje storila, a ko so se priklopili mestu, je pa na vse obljube pozabila. Izgube v 1. razredu so za liberalce še občutljivejše, kakor v drugem. Na te volilce vlada nima nobenega vpliva. Dosedaj so se hišni posestniki trdno držali liberalcev. Prvi razred je bil takorekoč prava liberalna trdnjava, a sedaj se pa tudi ta krči. Sedaj se je pač tudi vlada lahko prepričala, da se z liberalci na Dunaju nič narediti ne dá.

Pruski deželni zbor. Klerikalci so v pruskem deželnem zboru letos zopet tožili, kako se zatira katoliška cerkev v Prusiji. Učni minister jim je pa dokazoval, da so njih pritožbe neutemeljene in da so klerikalci nenasitljivi. Mej drugim je navedel, da je sedaj v Prusiji nad 300 več samostanov, kakor jih je bilo ob začetku kulturnega boja. — Jako neprijazno je pa govoril učni minister s Poljaki. Poljskemu duhovniku Jazdewskemu je očital, da noče nemški otrok veronauka učiti v nemščini. Seveda so to taki nemški otroci, kateri skoro besede nemški ne znajo, a so jih le na papirju naredili za Nemce. Minister je pretil Poljakom, da se bode vlada odločno uprla njih rovanju v Gorenji Šleziji. Seveda ministru ni po volji, da se šleški Poljaki zavedajo in so že Poljaka poslali v državni zbor.

Poraz Italijanov v Afriki. Sedaj oficijelna poročila že priznavajo, da imajo Italijani kakih 5000 mrtvih. Kaj gotovega seveda noben ne vé, kajti italijanska vojska je popolnoma razpršena in tri brigade so se kar izgubile s svojimi poveljniki vred. Krivo temu, da so bili Italijani tako strašno tepeni, je nekoliko slabo vodstvo in velika bojazljivost generalov. Baratieri ni preskrbel za zvezo med posamičnimi brigadami, tako da se je vsaka brigada morala za-se vojevati. General Baratieri ni imel vojske v svoji oblasti, kajti bil je štiri kilometre za vojno črto. Ko je videl, da boj ne gre ugodno, ni ukazal vojakom umakniti se, pa tudi ni postal rezerve na pomoč, temveč je prvi pobegnil z bojišča, in sicer tako hitro, da se je še tisti dan za 125 kilometrov nazaj umaknil. Zaradi teh stvari se mu bode zagovarjati pred vojnim sodiščem. Po vojaškem kazenskem zakonu se mora ustreliti, ako se mu to dokaže. Zaradi tega, da je začel boj, predno so prišla podkrepljenja, ga pa ne bodo tožili, ker je to storil na željo vlade. Strašen poraz italijanske vojske bode uplival tudi na evropsko politiko. Avstrija in Nemčija bosta spoznali, da z italijansko pomočjo bi jima ne bilo dosti pomagano in bodeta zatorej skušali bolj zbljati se z Rusijo. Če Italija te blaža v Afriki ne popravi, ne more več veljati za velevlast. Zaradi tega bode napela vse sile, da doseže vsaj jedno zmago, naj se tudi potem umakne iz Afrike. Sedaj Italijanom ni več za drugega, da bi se le nekoliko častno izmotali iz te stvari.

je bil še mlad — mogočna pleša, katero je prav previdno pokrival s posojilom od zadej, česačo dolge lase preko cele glave. Vedno mu sicer niso parirali, nego časih samovoljno zapustili odmejeno jem mesto, in tedaj se je prikazala glava v vsem svojem svitu in blišču... Dr. Brglez je bil robat, kakor rovtarski gorjanec, pa časih se je vender zatajevali in prikrival svojo pravo naravo s finesami iz „bon-tona“. V družbah mu je bilo, če ni ravno sam govoril, glavno opravilo zdehanje. Pri najzanimivejšem pogovoru, pri obedu, pri posetih itd. je mogočno zdehal in spravil marsikoga v nepotreben strah. Često se je izgubil s svojimi mislimi in bil večkrat tako zamišljen in raztresen, da ni vedel o čem se suče pogovor, ter zbudivši se popraševal: „Kaj je, kaj je?“ Bil je v tem oziru pravi tip raztresenih profesorjev, kakor jih predstavljajo „Fliegende Blätter“. Da mu je pri ovratniku gledal zadaj konec zavratnice preko sukne, ali da so se mu spodaj kazali trakovi spodnjih hlač ali lezle cele nogavice preko čevljev; da ni bilo gumbov na obliki, na glavi pa vender priljubljeni cilinder, temu so bili vajeni vsi, ki so ž njim občevali. Pa saj mu ni bilo zameriti, ker je bil samec; Ljubnica ga je bila namreč radi njegovih original-

Dopisi.

Z Gorenjskega 5. marca. (O interpelaciji poslancev Kalana in drugov zaradi neke vodopravne zadeve v Radovljiskem okraju) Naša klerikalna stranka je jako ošabno nastopila in se vtikal v stvari, koje jo bore malo brigajo. Najmanj jo je pa brigala vodopravna zadeva, ki se ima rešiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Radovljici zavoljo žage Luke Grilca. Klerikalna stranka v deželnem zboru je v tej zadevi predložila deželni vladi kranjski interpelacijo, kojo je podpisal tudi g. poslanec Jelo v šek. Dotična interpelacija se je doslovno tiskala tudi v „Slovencu“. Na to interpelacijo je odgovoril g. deželni predsednik. Misli bi se moral, da bodo gospodje pri Slovenci tiskali doslovno tudi dotični odgovor deželnega predsednika, da bi se izvedela resnica. Tega pa niso storili, kakor tudi niso tiskali v „Domoljubu“ odgovora deželnega predsednika na govor poslanca Ažmana glede gorenjskih pašnikov, mleka in žganja, ki govor je bil tako učen, kakor n. pr. misli poslanca Ažmana o ceni žita. Da se pa izve vsaj deloma resnica glede žage Luke Grilca, naj bode dovoljeno konstatovati le to, da je Luka Grilc v svoji prvi prošnji na c. kr. okraju glavarstvo v Radovljici prosil, da se mu dovoli uporabljati ono vodo, koja preostane, če se ozira na vse pravice onih, ki imajo kako pravico do vode v potoku Zgoša. Treba je nadalje vedeti, da je izvedenec, ki je bil zaslišan v tej zadevi, izračunal, da po jarku, vodečem v Novo vas, tudi tedaj, če se popolno osnaži, ne more teči več vode, nego 47 litrov na sekundo. Glavarstvo je tedaj popolno prav postopalo, če je odločilo, da sme ostalo vodo porabljati Luka Grilc. Glavarstvo je nadalje Luko Grilca takoj, ko je izvedelo, da je on vkljub pritožbi posestnikov iz Nove vasi žago dodelal in žagati pričel, kaznovalo z visoko globo 25 gld. Odločba radovljiskega glavarstva glede naprave žage je bila tudi pri c. kr. deželni vladi potrjena. Radovljisko glavarstvo je tedaj postopalo popolno korektno, ne pa, kakor trdi interpelacija, čudno in nezakonito. Kar se tiče tega, da teče voda proti žagi Luke Grilca, se mora pa tudi to povdarnati, da je po tisti strugi, kot glavni strugi, vedno tekla voda, ker morata tudi vasi Vrbnje in Gorica iz potoka Zgoša dobivati vodo. Tudi teče glede tega pravda pri c. kr. okraju sodišči v Radovljici in tedaj o tej stvari za sedaj ne more odločevati okraju glavarstvo. V interpelaciji se je govorilo tudi o tem, da posestniki iz vasi Nova vas v preteklem poletju niso dobivali zadosti vode. Ta trditev je goli humbug. Posestniki iz Nove vasi so dobivali vedno preveč vode iz potoka Zgoša. Izvedenec trdijo, da po travnikih novovaških raste vsled preoblike moče taka trava, ki nima snovi za tvoritev kosti. Radi tega je pa Nova vas kraj, v katerem največ živine zboli na kostnih boleznih. Kdaj je že kdaj hodil po travnikih novovaških, je moral tudi zapaziti, da so na marsikaterih krajih teh travnikov nastala prava močvirja, ker ravno iz potoka Zgoša prihaja preveč vode na te travnike. Vkljub temu pa Novovaščani ne puste napraviti Luki Grilcu žago in posamezniki očitajo popolno po krivici radovljiskemu glavarstvu pristranost. Popolno nepotrebno je pa bilo, da so klerikalni poslanci sprožili to neosnovano interpelacijo. Njihova dolžnost bi pa bila, da dajo tudi odgovor na to interpelacijo tiskati, da se vrne radovljiskem glavarstvu in Luki Grilcu za to stvar vzeta čast.

Iz Ljubnice, 3. marca. V našem in kočevskem okraju kažejo se vedno bolj kužne bolezni. Koze, škarlatica, davica in osepnice so pri nas epidomične. Legar se tudi že prikazuje, tako, da je zmiraj kakšna šola za več časa zaprta. Kako je

Dalje v prilogi.

nostij zapustila — sam je seveda trdil obratno... Preobračal je razne kozolce, pošiljal za gratulacije prazne kuverte, zamenjaval medicine, kar pa k sreči ni nikoli škodilo, časih pa na paciente sploh popolnoma pozabil. Za drugo je bil dober in spreten zdravnik, ter imel vedno dovolj posla. Zato pa je bil ošaben čez vse mere, domišljav in vase zaljubljen, kakor baš „izmuštran“ kadet...

Tovarniški „uradnik“ Tone Cuvakon je bil lep fant, visoke postave, dolgih mogočnih brk, gostih las, pa plitve pameti, čisto kakor Alastor pravi:

Lep fantek,
Zal gvatnik,
Domišljav ptič
Pa druz'ga nič.

Če je s kom govoril, silih je z glavo in z rokami v človeka, da je docičnik moral postati nervozen. Svoje mnenje je menjaval in se sukal, kakor petelin na hišnem temenu. Vrh tega pa je bil vedno nesrečno zaljubljen ter je rad tožil o trdorčni ljubici, ki ga zavrača; sicer se je pa kmalu in rad potolažil, če je dobil kje kako fletno dekle'...

Krajigovodja Kremen je bil majhne, čokate postave in ostrega pogleda. Njegova najbolj raz-

mogoče doseči povoljne vspehe? O tem naj bi nekoliko premisljevali pristojni krogi. Zdi se nam namreč, da se ne zgodi vse, kar bi utegnilo razvoj in razširjenje bolezni preprečevati ali vsaj omejevati. Pri nas v Ribnici n. pr. zastaja po ulicah voda, na nekaterih krajih pa stope mlake, podobne že bolj majhnemu jezeru, tako da se odrasli ljudje ne upajo iz hše in ostanejo doma, če jih ne silijo posebna nujna opravila na prostu. Po takih lužah pa morajo gaziti revni naši otroci, ki imajo večinoma slabo, nezadostno obutev in pridejo vti premočeni na nogah v šolo, kjer morajo potem sedeti po več ur. Kaj čuda, če zbole? In vendar bi se temu tako labko prišlo v okom. Le nekoliko naj bi vsak hišni posestnik posažil sneg izpred svoje hiše in napravil majhno koritico, da bi se voda odteka. Da se vse to izpelje, zato naj se bričajo naše županstvo, zdravstveni odsek in krajinski šolski svet.

Pred kratkim umrl je v Arco na Tirolskem kočevski c. kr. okrajni zdravnik g. dr. Linhart, ki je, dokler mu je zdravje dopuščalo, res požrtvalno in nesebično deloval v prid posebno revnega prebivalstva. O njem se res lahko reče, da je bil žrtva svojega poklica. Zdaj ga ni in Bog ve, kdaj pride zanj naslednik. V Velikih Laščah tudi ni zdravnika, tako, da mora naš g. dr. Schiffrer tudi v tem okraju opravljati službo distriktnega zdravnika. On kako vestno spolnjuje svoje dolžnosti kot zdravnik, ali kako naj vsemu zadostuje? V izrednih časih, kakor so zdaj nastali za našo dolino, mislilo bi se vendar, da bi bilo umestno, dokler ni nameščen v Kočevji namestnik dr. Linharta, in dokler se za Velike Lašče ne oglaši nobeden distriktni zdravnik, in dokler ne pride tudi v Grosuplje naslednik umrlega zdravnika Lukescha, skrbeti za to, da se začasno pošije, če ne več vsaj jednega ali dva zdravnika v naše kraje, ki bi skrbela za to, da se kužne bolezni ne bi tako širile.

Naše prebivalstvo je revno in si ne more od daleč klicati zdravniške pomoči, domačemu zdravniku je pa fizično nemogoče za cel okraj tako skrbeti, kakor bi bilo želeti. Kako revno je pa naše prebivalstvo, o tem priča najbolj to, da se ljudje vedno bolj v Ameriko izseljujejo. Gospodarji in kmetski fantje, ki doma ne najdejo zaslужka, pro dajo svoje imetje ali svojo dedščino in se izselijo. Dne 3. t. m. smo zopet videli kar cele vozove izseljencev skozi naš trg peljati se. Solzni očmi, smo gledali za njimi. Ubogi trpni! Koliko izmej Vas se Vas srečno vrne v domače kraje? Kako boste prevarani, ko prideite v tuje, dalnje kraje tam onikraj morja, če ga srečno preplavate, v katerih se, kakor mislite, mleko in med cedi! Delo, hudo delo Vas čaka — če ga dobite! Kaj pa, če ne? Zadnje imetje ste porabili v to, da si plačate pot tje, kjer mislite sreče iskat! Kaj pa, če je ne najdete? Nekateri so bili zdaj tako srečni, da so si prizorili tam majhno imetje in se vrnili v domač svoj kraj, na katerega mi Slovenci nikdar ne pozabimo. Ali kako malo jih je tacih v primerji z velikim številom izseljencev, od katerih večina ne vidi več svoje domačje. Če se jim morebiti primeroma dobro godi, tužno jim mora postati okoli sica, kadar se spomnijo svoje domovine in si morajo reči, ne budem je več vidil, ne budem v domači zemlji počival! Dosti jih je pa tudi, ki so še v drugem ozru nesrečni. Sodniki, advokati, notarji, župani in duhovniki bi lahko povedali cele knjige o nesreči in bedi, v kateri ostane tu obitelj marsikaterega izseljencev. Prej je vendar še, če še tako slabo živila od svojega majhnega posestva ali rokodelstva. Odkar pa njega ni, morala se je zadolžiti, da je bilo mogoče živeti, storila je to težkim srcem, ali vendar v upanji, da bode kmalu prišel oblubljeni denar iz Amerike. Ali ni ga — ni! Dolg raste, dohodki se manjšajo in konec je, da pride posestvo v druge roke, družina pa, če otroci niso že odrasli in ji ne opomorejo, na beraško palico.

vita lastnost je bila menda trmoglavost. Stolkel bi mu bil lahko celi kup cestnega kamenja na glavi, predno bi bil Kremen odnehal od svoje namere. Sicer pa je bil izobražen mladenič, ki je čital veliko, umel več jezikov, — dasi vsega ni znal, kar je trdil . . .

Četrto izmej četvorice, vaški učitelj Kovač, je bil tenak in dolg, kakor bi ga bil Prokrust raztegoval v svoji postelji. A bil je dobra dušica, zadostno olikan, prijeten, tih družabnik in sploh prikupljava oseba. Svoj glas pa je bil skoro do celia zapravil pri diaških krokarijah in pozneje pri vaških razposajenih paglavcih. Imel je še to slabost ali prednost, da ni nikomur ugovarjal in se dal lahko o vsaki stvari „prepričati“, če je poprej tudi baš nasprotno trdil . . .

Ta četverica si je torej stavila naloge, preustrojiti petrovsko življenje. Duša vsemu gibanju je bil seveda dr. Brgez . . .

Okoli novega leta je bil občni zbor „Bralnega društva“ in nanj je nameril Brgez prvi naskok; saj je hotel s tem začeti celo reorganizacijo.

(Dalej prih.)

Še huje je pa, če napravi izseljenec v Ameriki dolgoce, kar se žalibog tudi dostikrat pripeti. Pri like, ki so zato v Ameriki, nam niso znane, ali mora jih dosti biti, ker pridejo taki dolgoce v novejšem času vedno pogosteje na dan. Amerikanec pošlja kacemu advokatu tu listek papirja, na katerem pripozna izseljenec, da je N. N. dolžan par sto dolarjev, katere je obljubil po navadi obrestovati po kacih 12%. Tožencu se postavi kurator, ki pripozna dolg, razsodba se izda, in hajd z Bogom domačija.

Take in jednakne misli so mi rojile po glavi, ko sem videl izseljence peljati se proti kolodvoru, ki so namenjeni prodajati svojo delavno moč Ameriki, redkokrat sebi, še bolj redko pa svoji družini v korist. Uboga Kranjska! In pri vsem tem se ne more reči, da bi bilo dobro omejevati izseljevanje v Ameriko, ker je naša dežela tako revna, da ne more rediti vseh svojih prebivalcev. Ali nekaj bi morebiti kazalo. Opozorilo naj bi se konzula na te prikazni, in ta naj bi se nekoliko brigal za to, kako nastajajo taki dolgoce, so li res realni, ni li včasih igra, pisanje itd. vzrok, da nastanejo.

Izseljenci pa, ki zapuste domači kraj in družino in posestvo, naj bi nikdar ne pozabili napraviti pooblastilo, katero naj bi pustili svoji ženi, ker mora ona nositi vendar vsa bremena posestva, zanje skrbeti in je torej tudi ne le pravično, toda tudi potrebno, da ima tudi tako pravico v roki, katera odstrani vse meje prostega gibanja v gospodarstvu. Pravico mora imeti, da zadolži posestvo, da kako parcelo odproda, ali zamenja, ali tudi k posestvu prikupi, kar ji pa tudi brez pooblastila ni mogoče.

Če nastane kaka pravda s sosedom zarad motenja posesti, zarad zastaranja, zarad priposedovanja, ali katera koli pravda, postavlja se po navadi odsotnemu kuratoru, ker redkokrat je njegovo bivališče v Ameriki znano, po navadi „vzame le tedaj pero v svojo desno roko in piše čez hribe in doline in čez široko morje“, kadar more kaj denarja domu poslati, ali pa kadar nazuani, da ni našel iskane sreče in da bo stradal, da si prištedi toliko, da si plača pot nazaj, če mu ne morejo od doma toliko poslati, da se vrne. Dokler se mu pa tako godi, da ravno shaja, ne misli na to, da bi domu pisal, odlasa to do boljših časov.

Če se pa tudi bivališče izseljanca ve, tako, da se, kadar ni pustil pooblastila tu, lahko tje piše ponje, se s tem stvar zelo zavleče, vrh tega pa je tako pooblastilo, ki ga stane tukaj s koleki in z legalizacijo vred k večemu gld., zarad potrebnih legalizacij (konzulovega podpisu se ne sme prezreti) zelo drago in morebiti mora izseljeneč jeden dan hoda napraviti in ker ga dotični notar ne pozna, priči sabo peljati, da dobi vse potrebne podpise — in potem nazadnje pooblastilo morebiti še le nima prave veljave, ker je kaka formalnost prezrta, ker ni po predpisih našega zakona sestavljeno ali v zemljeknjičnih zadevah osobito, ker ni zemljšče prav imenovano. Toraj izseljenci ne prezrite tega, da napravite predno odidete, pooblastilo za ženo, kdo pa tej morebiti ne zaupa, da naj ga tastu ali kacemu družemu sorodniku, ali prijatelju ali sosedu, do katerega ima zaupanje.

Za danes zaključim to žalostno poročilo, z željo, naj bi zlasti duhovniki pri vsaki priliki, zlasti pa pri propovedih opozarjali ljudstvo na te in jednakne okolnosti. Koristili mu bodo s tem veliko več, nego z navadnim psovanjem „liberalcev“.

Na Štreklijevcu, 3. marca. (Odgovor na dopis v „Dolenjskih Novicah“ z dne 15. februarja.) „Dolenjske Novice“ pišejo v št. 4 po svoji stari navadi zopet zoper osebo, katero bi radi pred svetom očnile. Spravile so se na vse časti vrednega ces. kr. poštarja iz Semiča ter opisujejo dogodek o njegovem aretovanju z nekakim zadoščenjem, kaj tacega se more pričakovati jedino le od strani oseb, ki se tradijo vse, kar jim ni prav po volji, v blato pogaziti. Gospoda poštarja semiškega poznamo kot prav značajnega, rednega, vestnega in poštenega uradnika, in kdo skuša njega pred svetom blatiti, o tistem se sme trditi, da mora imeti pri tem svoje koristi. Na natolcevanje o navedenem dopisu ni treba odgovarjati, kdo se hoče prepričati o pravem položaju cele stvari, temu so na razpolaganje sodni akti, iz katerih se jedino more izvedeti prava istina; druga pa odgovora na tak dopis ni. Kar se pa tiče ravnanja s strankami, se mora povdarijati, da gosp. dopisnik blaženih „Dolenjskih Novic“ še ni veliko skusil na svetu, da on ne ve, kaj se pravi s strankami občevati, in da ne razloči, kaj je uradno, in kaj privatno občevanje. Na deželi se od uradnika preveč zahteva; ljudje bi radi imeli in zahtevali, da bi jim bil poštni uradnik kar dan in noč tudi izvan uradnih ur na razpolaganje. Ako pade v zadnjem slučaju kaka trpka beseda, kateri razumen človek more to dotičniku v zlo štetiti? Pa tudi v uradu niso stranke, kakor bi bilo želeti, saj se ve, kako je! S finim človekom se fino postopa, arogantnež pa mora kakor povsod tudi tukaj nekaj spraviti; to ni krivda uradnika, marveč njegova lastna krivda. Blagor listu, ki ima take dopisnike kakor „Dolenjske Novice“ in vsa čast listu, ki prijavlja dopise, ki delajo zdražbo mej ljudstvom in osebe na tak način sramote! Nič več!!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. marca.

— (Volitve v občinski svet ljubljanski) Ljubljana šteje letos 2737 volilcev, torej za 34 več nego lani. V prvem razredu volijo 603, v drugem 969 in v tretjem 1165. Imeniki volilnih opravčencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet ljubljanski smejo se do 14. t. m. v magistratem ekspeditu pregledovati in proti njim vlagati ugovori. Volitve vršile se bodo, kakor običajno, meseca aprila.

— (Repertoar slovenskega gledališča) Jutri popoldne se bode pela opera „Janko in Metka“ in so se za to predstavo cene znatno znižale. Zvečer se bode igrala ljudska igra s petjem „Brat Martin“, katera je pri prvih dveh predstavah občinstvu pregledovati in proti njim vlagati ugovori. Volitve vršile se bodo, kakor običajno, meseca aprila.

— (Koncerta „Glasbene Matice“ na Dunaji.) Velika dvorana dunajskega „Musik-Vereinsal“ kjer se bodovala koncerta „Glasbene Matice“ dne 23. in 25. t. m., ima prostora za 2000 oseb. V seji začasnega obč. sveta dne 3. t. m. je poslujoči okrajni glavar sporočil članom, da mu je došel od ljubljanskega mestnega magistrata dopis, v katerem leta naznanja prireditev dveh koncertov „Glasbene Matice“ na korist dunajskim mestnim revežem itd. v zahvalo za Ljubljani došlo podporo ob času katastrofe.

— (Slovensko gledališče) Na korist vrlemu basistu g. Vašičku se je včeraj v četrtič pela opera „Faust“. Občinstvo je gospoda beneficijantu pri nastopu živahno pozdravilo in ga tudi sicer odlikovalo z izrazi priznanja. Beneficijantu sta bila vročena dva krasna venca. Predstava je bila na isti umetniški višini, kakor vse prejšnje. Gledališče je bilo razprodano.

— (Iz uradniških krogov) se nam piše: Kakor znano, je finančni minister na interpelacijo g. Ferjančiča glede stanarinske doklade za tukajšnje državne uradnike že meseca decembra lanskega leta odgovoril, da bo tudi za 1. 1896. državnim uradnikom nakazal stanovniško doklado, kakor hitro mu dojdejo še vršeče se dotične poizvedbe. Že zadnje dni lanskega leta imel je g. finančni minister dotične akte, a do danes ni ne duha ne sluba o kaki dokladi državnim uradnikom. Uradnikom državnih železnic se je pač že nakazalo 40% draginjska doklada, tako da imajo zdaj tu višjo doklado nego na Dunaju, in tudi vojaštvu se je že od 1. januarja 1896 izplačala jako visoka doklada, o kakošni niti sanjati ni dovoljeno državnim uradnikom, ki se vedno čakajo in čakajo, kedaj se slavna vlada domisli, da tudi ti uradniki morajo s svojimi rodbinami draga stanovanja plačevati, ako hočejo sploh pod streho biti. Tedaj: Bis dat qui cito dat.

— (Občni zbor I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva) vršil se bode jutri dne 8. t. m. v poletni dvorani hotela „pri Maliču“.

— (Shod za ustanovljenje okrajno skupine za Ljubljano in okolice društva avstrijskega trgovskega osobja na Dunaji) bode jutri, v nedeljo, dne 8. marca ob 6. uri popoldne v salonu hotela „Pri Maliču“. Dnevni red: 1.) Pozdrav; 2.) Volitev osmih članov predstojništva; 3.) Poročilo pripravljalnega komiteja; 4.) Nagovor predsednika centrale avstrijskega trgovskega osobja gosp. Julija Axmanna z Dunaja; 5. Razni nasveti.

— (Bojniška blagajna mojstrov.) Ta zadruga je imela mesec februarja svoj občni zbor in je bil voljen naslednji odbor: g. K. Hinterlechner, načelnik, g. E. Schlegel, podnačelnik, g. Fr. Kaiser, blagajnik, g. A. Gjud, zapisnikar, gg.: M. Kunc, K. Bonač, L. Bögel, W. Zirenstein, J. Žitnik, L. Tratnik, J. Rebek in Fr. Breskvar, odborniki. V nadzorovalni odbor so bili voljeni gg.: J. Čamernik, Fr. Baraga, M. Jager. Zadruga je imela koncem decembra 1894. l. skupnih dohodkov 3175 gld. 75 kr., skupnih stroškov 503 gld. 85 kr., čistega premoženja je ostalo v blagajnici 2671 gld. 90 kr. Kako je ta zadruga koristna, je razvidno iz njenega delovanja in se toraj toplo priporoča vsem ljubljanskim samostalnim obrtnikom, da k njej pristopijo in jo po svojih močeh podpirajo.

— (Zadruga brivcev in friserjev) je imela svoj občni zbor dne 5. t. m. pod predsedništvom g. J. Boltauzera. Pri dopolnilni volitvi v razne odbore so bili voljeni v odbor zadruge g. A. Gjud, v odbor bojniške blagajne g. J. Gradiš, v razsodilni g. A. Gjud, namestnik g. J. Gradiš, v nadzorovalni

odbor blagajne g. A. Gjud, kot odposlanca v pomičniški zbor sta bila voljena gg. A. Drganc in D. Matković. Pomočniki so bili volili namestu odstopivšega g. S. Cekurice za blagajnika g. Lunderja. Blagajna gospodarjev je izkazala dohodkov 61 gld. izdatkov 79 gld., vsega premoženja je v blagajni ostalo 226 gld. 3 kr. Blagajna pomočnikov je imela 204 gld. 25 kr. dohodkov in 110 gld. 96 kr. troškov, ostalo je skupnega premoženja koncem leta 583 gld. 42 kr.

— (Premembra posesti.) Bivšega tukajšnjega trgovca g. A. Schlafferja bišo na sv. Jakoba trga kupil je kakor čujemo g. Janez Smrekar, katehet na II. mestni ljudski šoli, za 16.000 gld.

— (Ljubljana) je vsled zadnjega deževja in tajanja snega narasla včeraj za 2 metra nad normalom in danes upala za poldruži čevelj.

— (Policijeske vesti.) Kakor smo predvčerjšnjim poročali, ukradel je trgovski vajenc Ivan Abelj trgovcu Jerneju Reitzu 50 gld. ter potem pobegnil iz Ljubljane. Včeraj ga je žandarmerija v Škofjolski prijela ter tukajšnjemu deželnemu sodišču izročila.

— (Krojač-grajščak) Mestna policija ljubljanska vjela je včeraj nevarnega tiča v osebi bivšega krojačkega pomočnika Mihe Plesserja, doma pri Gospesveti na Koroškem. Plesser, ki je star 42 let, bil je pred leti pomočnik pri tukajšnjem krojaču Cassermannu, pozneje v Pulju in v zadnjih letih baje grajščinski oskrbnik nekje na Koroškem. Meseca septembra lanskoga leta seznanil se je bil v neki gostilni z lesnim trgovcem Francem Celestino v Lesčah, kateremu je že tačas pravil, da bode kupil grajščino Predvor na Gorenjskem od sedanjega posestnika, vseučiliščnega prof. dra. Urbančiča na Dunaju. Pred mesecem dni pa je dobil Celestina od Plesserja pismo z naznanilom, da je grajščina Predvor že njegova; ob jednem vprašal je Plesser, je li bi Celestina morebiti hotel kupiti od njega velik kompleks gozdov. Nekaj dni pozneje bila je kupčina dogovorjena, in Celestina peljal se je s Plesserjem v Predvor, kjer sta pregledala grajščinske gozde; grajščinskemu oskrbniku rekel je Plesser že poprej, da je z lastnikom v dogovoru zaradi nakupa posestva. Stvar je šla torej gladko, in Celestina sklenil je ustno pogodbo, da kupi 240 oral gozda za 30.000 gld. Od Celestine je zahteval 200 gld. are, katero je tudi prejel. S tem denarjem odpeljal se je Plesser na Dunaj, češ, da se bode tam podpisala kupna pogodba in da potem Celestina lahko takoj začne sekati les. Na Dunaju stopil je Plesser res v dogovor s prof. Urbančičem, a brez uspeha. Trgovcu Celestini pa je brzojavil, naj mu pošlje na Dunaj še 4000 gld., česar pa tani storil, ampak mu brzojavno odgovoril, da je denar pripravljen in da naj pride ponj v Kranj. Pretečeno sredo prišla sta Plesser in Celestina v Kranj k notarju Globočniku, ki naj bi napravil kupno pogodbo, a ker se Plesser ni mogel izkazati kot lastnik, ni se napravila pogodba in tudi ne izplačal denar. Tudi pri kranjski hranilnici skušal je Plesser dobiti posojilo 60.000 gld. na „svojo“ grajščino Predvor. Predno se je Plesser odpeljal na Dunaj, ostal je par dni v Ljubljani, kjer je pri krojaču Cassermannu naročil elegantno obleko ter pravil o svoji kupčini. Obleka morala je biti v 24 urah gotova. Na račun plačal je s stotakom 25 gld., češ, da bo ostali znesek plačal v par dneh, ko se vrne z Dunaja. V Ljubljani seznanil se je Plesser, ki se je v novi elegantni obleki precej ugodno prezentiral, v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah s pisarjem A. Ješenakom, katerega je takoj vsprejel v svojo službo kot grajščinskega oskrbnika. Mej tem je bil Ješenak izvedel, da je Plesser nekega agenta hotel opearhati za 100 gld. in vsled tega zazdela se mu je tudi zadeva glede grajščinskega oskrbnštva sumljiva; obrnil se je na profesorja dra. Urbančiča, in ko je včeraj prejel od tega odgovor, da ni prodal svoje grajščine in je tudi ne namerava prodati, ovadil je Ješenak stvar policiji, ki je Plesserja takoj aretovala. Danes je bil Plesser izročen tukajšnjemu deželnemu sodišču.

— (Delovanje mestne policije) Mestna policija ljubljanska aretovala je tekom meseca februarja letos 188 oseb, in sicer: zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru 52, zaradi beračenja 49, zaradi postopanja 31, zaradi tativne 18, zaradi budodelstva težke telesne poškodbe 10, zaradi nameravanega izseljenja v Ameriko pred izpolnjenjem vojne dolžnosti in zaradi pisanosti po 9, zaradi reverzije, izneverjenja in javnega nasilstva po 2 in

konečno 2 osebi, ki nista imeli stanovališča in 2, ki sta bili zasledovani v policijskem listu. Od aretovanih oseb izročilo se je 25 deželnemu, 46 za mesto deleg. okrajnemu sodišču; proti ostalim se je policijsko-kazeensko postopalo. Odgoneškim potom odpravilo se je 44 oseb iz Ljubljane, a 1 oseba je bila iz mesta izgnana. Tatvin ovadilo se je 12, a škoda, provzročena po tatvinah, iznašala je 141 gld. V 10 slučajih so se storilci zasledili.

— (Izpred porotnega sodišča.) Včeraj popoldne se je končala tridnevna obravnava proti Matiji in Boštjanu Uršiču ter Andreju Bubniču, ki so bili obtoženi radi raznih, skupno storjenih tativ. Porotniki so zanikali vprašanje, da bi bil Matija Uršič storil tativno v Vipavi pri pok. poštarju Majorju l. 1878., in ravno tako, da bi bil Boštjan Uršič sodeloval pri ulomu v davčno uradnico v Podgradu l. 1890., in sodišče je izreklo v tem zmislu oprostilno razsodbo. Potrdili so pa vprašanja, da sta Matija Uršič in Bubnič zakrivila tativno v davčni uradnici vipavski l. 1890., v davčni uradnici v Podgradu l. 1890., pri Žvokli v Dolenji l. 1890., v cerkvi v Gočah l. 1890., nadalje, da je Bubnič ulomil l. 1891. v poštno uradnico senožeško in konečno, da je Matija Uršič kradel l. 1893. pri Furlanu na Slapu. Sodišče je zaradi tega Matijo Uršiča obsojilo v 8 let težke ječe, Andreja Bubniča pa glede na to, da je bil pred kratkim obsojen zaradi tativne v Hallu v 7 let težke ječe, dodatno k temu še na poldružo leto. S tem so obsojeni storilci tativ, katere so oblastvom delale mnogo preglavice; izključeno pa ni, da so bili v tatinski družbi še drugi tiči, ki so imeli svoje gnezdo v Trstu. K včerajšnji odsodbi je mej drugim pripomogel na 15 let ječe obsojeni tat in ropar Andrej Furlan s Slapa, ki je pričal, da mu je Matija Uršič pripovedoval l. 1894. o vseh navedenih tativah. — V ponedeljek pride na vrsto še obravnava zaradi uboja v Mengišu in potem bode konec precej dolge potrošniške sesije.

— (Častnim občanom) je občinski zastop v Železnikih volil v svoji včerajšnji seji gosp. drž. poslanca Koblarja.

— (Umrl) je v Škofji Loki g. Franc Kermel, c. in kr. stotnik v pokolu. V svoji oporoki je volil škofjolskemu ubožačemu zakladu 1000 gl., ljubljanskemu veteranskemu društvu pa 100 gld.

— (Iz Kamnika) se nam piše 4 t. m.: Kakor se nam o zadnjih deželnozborskih volitvah ni zdelo vredno, stvarno odgovarjati jezuitskim zavjanjem in hribovskim neotesanostim „Slovenčevega“ dopisnika kamniškega, tako tudi danes vprito včerajšnjega „Slovenčevega“ dopisa le konstatujemo, da je pri zadnjih voltvi klerikalna stranka pri nas zmagala z večino 5 glasov jedino s pomočjo uradnikov okrajnega glavarstva in davkarje. Dasi je naš kapelan napenal vse sile in razposlal po mestu in po kmetih vse mežnarje, pomoglo jim je do zmage le tistih 10 uradnikov, ki so, od g. okrajnega glavarja, recte njegovega suflérja komandirani volili s klerikalci. Ni torej čudo, da je klerikalcem streljanje, naznanjajoče Kamničanom sijajno izvolitev naravnega kandidata g. Koblarja, tako neprijetno razdražilo ušesno mreno, da jim še danes brni po glavi. Dovolj toliko! S človekom, ki je po vsem svojem ravnjanju vidno duševno patologičen, ki na cesti razžaljuje odlične dame in jih mora na to, s sabljivo prisiljen, prositi odpuščanja, ki učencem, imajočim po naključju knjige zavite v „Rodoljuba“, preti, da jih ne bo pustil k obhajilu, s človekom, ki v svojem fanatizmu in svoji strasti celo umirajočemu človeku očita, zakaj ne govori jezika, katerega on hoče itd., s takim človekom se ne maramo javno prepriati, naj piše v „Slovenca“, kar hoče. Kamničani smo ga spoznali do cela, načeluje le še peščici kmetov, a tudi ti ga kmalu zapuste. Sadaj pa, gospod, po pravljajte in odgovarjajte, kolikor se Vam ljubi — facta loquuntur!

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) najmlajša podružina je sedaj ženska v Laščah. Komaj živeti začela, je že včeraj dospala svojo pokroviteljnino 100 gld. in letino za 1896. v znesku 92 gld.; v vsem torej 192 gld. — Ko nam je v spominji mala vas Velikolaška, a obilo število čast tamošnjih družnic in neprisakovana svota dospolnega nam denarja — stavljamo vsečihrnemu Slovenstvu to našo nadobubo podružino v sijajan izgled, ponašajoč se takim vzvišenim ženskim domoljubjem.

— (Logaško-idrijska cesta) se bode podržavila. Ministerstvo je to že definitivno odobrilo in nakazalo za letos za vzdrževanje te ceste 2000 goldinarjev, katera svota se razmeram primerno razdeli mej cestna odbora v Logatcu in Jeličjem Vrhu. Zajedno je ministerstvo naročilo, naj se naredi, kar treba, da se bo prihodnje leto cesta razširila in podaljšala od Idrie do Cerkna.

— (Osleparjeni izseljenci) Pred kratkim se je izselilo v Ameriko 33 dolenskih rojakov. Neka-

teri iz njih nam pišejo to-le iz Bremena: Ko smo prišli v Ljubljano, so nas lovili agentje in nas navorjali, naj kupimo karte pri gosp. Schilling-ru. Dogovorili smo se, da plača vsak za vožnjo iz Ljubljane v Novi York 120 gld. Ko smo prišli v Lipsko, zahteval je čakajoči agent od vsakega še 5 gld. in morali smo plačati, v Bremenu pa smo morali doplačati vsak po 6 gld., a tudi sicer so nas skubili, kolikor so mogli. Pozor rojaki!

— (Novi načrti vipavske železnice.) Soča poroča: „Začelo je našim čitateljem, da poseben konsorcij na Kranjskem bo gradil železnicu iz Ljubljane do Vrhnik. Da bi se taka mala železница izplačevala, ni pričakovati; zato je konsorcij dosegel zagotovilo, da bo država plačevala obresti, kolikor konsorcij ne bo mogel. Toda vlada je pri tem zahtevala, naj se kolodvor na Vrhnik postavi tako, da bo najlože nadaljevati z železnicu proti Gorici. Sploh so merodajni gospodje spoznali iz vedenja veljavnih krogov, da posebno vojni upravi je veliko na tem, da bi se vrhniška železnicu podaljšala do Gorice. — Konsorcij pa umeje dobro svojo nalogu in je prosil že predkoncesijo za nadaljnje merjenje do Ajdovščine. Ni dvoma, da bo to dovoljeno in merjenje izvršeno; upajmo, da se ti načrti potem tudi izvrši. — Po tej železnicu se okrajša pot iz Ljubljane do Gorice za kakih 60 km; celo v Trst bo bliže po tej progi. Ni dvoma, da bi bila tako proga velikega pomena posebno za vojno upravo.“

— (Kdo postane škof v Trstu?) Raznibistijavljajo, da je porečko-puljski škof odklonil ponudeno mu kandidaturo za tržaško škofovsko mesto in da je sedaj kandidat goriški prošt Jordan.

— (Razpisane službe.) V statusu c. kr. zdravstvenih organov v tukajšnjem upravnem področju tri mesta c. kr. višjih okrajnih zdravnikov v VIII. činovnem razredu. Prošnje je poslati do dne 20. marca službenim potom deželnemu predstvu v Ljubljani.

* (Ženska zavist.) Ko je bil sedanji ogerski ministerski predsednik baron Banffy še veliki župan v nekem rumunskem komitatu, seznanil se je s preprosto ljudsko učiteljico; učiteljica je bila lepa in kar je baronu Banffiju, ki je notorično sila neumem in neomikan, posebno imponiralo — izobražena. Poročil se je že njio, in vsa Ogerska vé, da je soproga ministerskega predsednika in bivša učiteljica nekak angelj-varuh svojega moža. Dokler baron Banffy v državnem zboru to govoril, kar mu je žena spisala, govoril pametno, kadar pa nanese usoda, da mora nepripravljen govoriti, se vedno blamira. Rojene aristokratinne pa ne morejo baronici Banffy odpustiti, da je bila ljudska učiteljica, in ker se je zato, da bi soproga ministerskega predsednika pri milnijski razstavi igrala prvo vlogo, so sklenile, da se nobene slavnosti ne udeležé, če baronica Banffy za ta čas ne odpotuje iz Budimpešte.

* (Samomor z mehom) Neki kovač blizu Rive na južnem Tirolskem si je končal življenje z mehom. Napolnil je meh s smodnikom, vzel ozki konec v usta, široki konec pa postavil na noge. Ko je goreče oglje prežgal mehovino, se je smodnik unel in kovaču raznesel glavo.

* (Obsojeni huzarji.) Gotovo je našim čitateljem še v spominu grozna dogodba, katera se je lani pripetila v Przemisu na Gališkem. Neki huzarski naddesetnik je vojake grozno trpičil. Pritožbe niso nič pomagale, častniki so se vedno zavzeli za naddesetnika. Ker vojakom se ni bilo obstanka, se je dogovorilo 26 huzarjev, da zverinskega naddesetnika ugonobijo. Ubili so naddesetnika. Bili so zato obsojeni na smrt, cesar je razen jednega vse pomilostil. Nepomiloščeni huzar Jožef Borovšček je bil danes zjutraj v Przemisu ustreljen. Tistim častnikom, ki niso nikdar upoštevali pritožbe vojakov, se ni nič zgodilo.

* (Romantično dogodbo) pripovedujejo sedaj razni evropski listi. Godi se na Ruskem, mej ruski — pagani. Pravi se, da je na Ruskem še mnogo plemen, kateri se drže paganske vere, če tudi so jih vlade koncem minolega stoletja z bičem speljale v pravoslavno vero. Še l. 1823. je car Nikolaj izdal strogo ukaz udušiti paganstvo. Napotila ga je k temu okolnost, da so pagani darovali svojim bogovom tudi človeške žrtve. V vasi Murtan, kjer je že veliko let pravoslavna cerkev in tudi pravoslaven pop, so prebivalci še dandanes pagani. Kmetje so v tej vasi ubili starega berača, mu odrezali glavo in vzel iz njega drob. Glavo so nabodli na veliko palico, drob pa sežgali pred podobo „boga Kurdana“; ko je drob gorel, so kmetje plesali okoli podobe boga Kurdana. Ubitega berača truplo so kmetje oblekli v belo obleko. Stvar je prišla na dan in začela se je sodna preiskava. Profesor na kazanskem vseučilišču Smirnov, zaslišan kot izvedenec, je potrdil, da so prebivalci vasi Murtan res pagani in da molijo boga Kurdana ter mu najbrž res darujejo človeške žrtve.

* (Požar v premogokopu.) Požar v premogokopu v Kattowitzu v pruski Sleziji še vdeno ni pogašen. Rešilna dela so trajala več daj in — kakor je bil uspeh? Iz gorečega rova se je spravilo 110 mrljev in le jeden živ premogar, od rešiteljev pa se jih je pet ubilo, 30 pa je bilo nevarno ranjenih.

* (Kako korejski kralj svoj narod civilizuje.) Korejski kralj je razglasil naslednji ukaz:

Dalje v prilogi.

Priloga „Slovenskemu Narodu“ št. 56, dné 7. marca 1896.

Jaz, Vaš kralj, sem si dal danes striči lase na evropski način in sem oblekel evropsko obleko. Ukažujem, da moj narod to isto brez mrmranja storim.

Darila:

Uredništvo našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: „Grinola“ v Gradcu 8 krov, vsled izgubljenega deloma pa vdobjlenega karambola. — G. Fran Dominicelj v Knežaku 2 krov, nabrani v veseli družbi na Bledu pri koncertu na pustno nedeljo. Skupaj 10 krov. Živeli rodoljubni darovalci in in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: „Grinola“ v Gradcu 4 krovne, vsled izgubljenega deloma pa vdobjlenega karambola.

Književnost.

— „Slovenski Svet“ ima v št. 7. naslednjem vsebino: Poljaki v pruski Nemčiji; K državnozborski volitvi na Kranjskem; Iz državnega zborna; R. K. Jeretov; Tudjem svatu; Bož. Flegerič: Iz krčevinških potočnic; Krylov: Ovce i sobaki; O realizmu; Marica: Zmes; M. Hostnik: Poslano; Bož. Tvorcov: Ruske drobnice; Razgled po slovenskem svetu; Književnost.

— „Stenograf“, glasilo hrv. stenografskega družtva, tega lista sta izšli številki 9. in 10. z različno hrvatski in slovenski pisano vsebino ter kako fino stenografsko prilogo.

— „Kmetovalec“ ima v št. 4. nastopno vsebino: Najcenejša in najhitrejša obnovitev opustošenih vinogradov; Objed po zajeh; Konjerejčeva opravila meseca marca; Opravila pri čebelnjaku meseca marca; Kako pripravljeno dajamo prasičem krepčalno kromo; Krmljenje z gnilim krompirjem; Kako ravnati, da kumarno seme začne zgodaj kaliti; Kako ravnati z mladim drevojem, ktero je poškodoval sneg; Polaganje mokre krme konjem; Razne reči; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr kmetijske družbe kranjske.

— **Knjižnica za mladino** Snopič 13. in 14., vezana skupaj, prinašata na 194. straneh svoj čas jako priljubljene, zadnja leta pa precej pozabljenje „Pesmi“ pokojnega Andreja Praprotnika, in sicer pesmi cerkvene in druge. Ker še ni dolgo tega, kar smo govorili o Praprotnovi literarni veljavji, pač ni treba, da bi novič ocenjali njegove pesmi. Veseli nas, da so se zopet izdale, in sicer v ceneni izdaji, ker jim je tako zagotovljeno, da pridejo mej narod. Cena obema snopičema znaša 50 kr. Izdajatelj „Knjižnice za mladino“ je tema snopičema dodal izkaz o dohodkih in troških v lanskem letu. Iz tega izkaza je razvidno, da je imela knjižnica za naše revne razmere uprav velikansk deficit, to pa le, ker tisti poklicani krogi, kateri morajo in morejo delovati za razširjenje dobrih spisov mej mladino, niso storili svoje dolžnosti.

Brezjavke.

Dunaj 7. marca. Proračunski odsek je v sinočni seji nadaljeval razpravo glede ustanovitve železniškega ministerstva. Badeni je novič pojasnil svoje stališče in levičarji so se mu udali. Menger je svoj predlog umaknil. Beer je sicer predlagal resolucijo, naj si vlada v prihodnje pri takih slučajih prej pridobi prvoljenje parlamenta in ko se je resolucija odklonila, so levičarji glasovali zoper naknadni kredit za železniško ministerstvo, a to je bil le mej Badenijem in levico dogovorjen manever. Parlamentarna kriza je s tem poravnana.

Dunaj 7. marca. Odsek za volilno reformo je po tako dolgi debati vzprejel člen II. vladnega načrta o načinu volitve v peti kuriji.

Dunaj 7. marca. Sinoči so se češki poslanci iz Češke in z Morave posvetovali o združenju v jeden klub. Sklenilo se je, naj do sedanji člani moravsko-češkega kluba vsak zase oglasijo pristop mladočeskemu klubu.

Dunaj 7. marca. Danes ob desetih je padala tu toča; zrna so bila jako debela.

Sofija 7. marca. Sultan je že podpisal ferman, s katerim priznava Koburžana bolgarskim knezom. Knez Ferdinand odpotuje v kratkem v Carigrad.

Rim 7. marca. Ministerski svet je naročil generalu Baldisseri, naj zapusti laška vojska trdnjavo Adigrat in sklenil, da je takoj odposlati primerno število topov v Masavo.

Narodni gospodarske stvari.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.** (Dalje.) VII. Zbornični svetnik France Omersa poroča o tarifi javne tehtnice v Trebnjem, katero hoče ustanoviti občina. Za to tehtnico se prosi za potrditev nastopnih tarif: Za tehtanje male živine kakor prasičev, telet po 10 kr., za tehtanje velike živine po 15 kr., za tehtanje raznih stvarij pod 100 kg po 5 kr., do 500 kg po 4 kr. in čes 500 kg

po 2 kr. od vsakih 100 kg. Po § u 15. zakona z dne 19. junija 1866, drž. zak. št. 85, so javne tehtnice upravičene za vsako tehtanje pobirati prisložbine po tarifi, katero mora potrditi politično deželno oblastvo. Pri edmeri tarif je pomisliti, da smejo te biti le zmerna povrnitev za trud in za stroške, ki so spojeni s tehtnico. Odsek se v občine zde tarife previsoke, vendar pa misli, da bi bilo v interesu javne tehtnice, ko bi se napravila mala prememba in predlaga nastopne premembe: Za tehtanje male živine kakor telet, jagnjet, ovac, koz po 5 kr.; za tehtanje velike živine (govedi, konj, prasičev) po 10 kr.; za tehtanje raznih stvarij pod 100 kg po 5 kr., od 100 do 500 kg od vsakih 100 kg po 3 kr., čes 500 kg od vsakih 100 kg po 2 kr. Dalje meni odsek, da naj bi se tarifa nastopno popolnila: Za tehtanje praznega voza po 5 kr. in za tehtanje dvovprežnega naloženega voza po 10 kr. Odsek torej predlaga: Zbornica naj v tem smislu poroča na c. kr. deželno vlado. Predlog se sprejme.

VIII. Zbornični svetnik Avgust Skaberne poroča o dopisu c. kr. okr. glavarstva v Kranji, ki je predložilo prošnjo provizoričnega odbora za ustanovitev zadruge vseh obrtnikov v Tržiču in prošnjo čevljarjev v Tržiču za ustanovitev čevljarske zadruge za sodni okraj Tržiči. Dalje poroča isti v dopisu c. kr. okr. glavarstva v Čnomlju z dne 7. januarja t. l., ki je predložilo prošnjo več obrtnikov sodnega okraja Čnomaljskega za ustanovitev zadruge vseh rokodelskih obrtov tega sodnega okraja. Po § u 106. zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, naj se mej tistimi, ki se bavijo z jednakimi ali podobnimi obrti v jedni občini ali po sosednih občinah, s pomočnimi delavci (pomočniki, učenci) vred obrani in kjer bi je še ne bilo, po obrtnem oblastvu, kolikor le to ni zaradi krajinskih razmer nemogoče, napravi vkupna združba ali zveza. Poprej naj oblastvo dovrša trgovsko in obrtniško zbornico, katera naj zastran tega udeležence zasliši. Po okolnosti sime jedna zadruga obsežati tudi obrtnike in pomočne delavce (pomagače, učence) več občin in raznovrstnih obrtov. Po § 109 napominanega zakona, določa krajevni obseg, katerega naj posamečna zadruga obseg, politično deželno oblastvo, dovršavši trgovsko in obrtniško zbornico, katera naj zastran tega zasliši udeležence. Ker iz predloženih prošenj ni razvidno če so drugi obrtniki, ki prošenj niso sopodpisali, zadovoljni z ustanovitvijo imenovanih zadrug, odsek ne more nasvetovati konečne rešitve prošenj, predno zbornica v smislu postavnih določil ne zasliši udeležence. Odsek je torej mnenja, da bi bilo vse obrtnike sodnega okraja Tržičkega in Čnomaljskega po okrajnih glavarstvih v Kranji, oziroma v Čnomlji povabiti na jeden določen dan v Kranj, oziroma v Čnomelj, kjer bi jim odpostanec zbornični razložil namen zadrug, jih poučil o ustanovitvi teh in bi zaslišal njih mnenja o ustanovitvi in o krajevnem obsegu zadrug, ki se imajo ustanoviti. Poročevalci predlaga: Čestita zbornica naj v tem smislu poroča na c. kr. okrajni glavarstvi v Kranji in Čnomlji. — Predlog se sprejme.

IX. Zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča o dopisu trgovske in obrtniške zbornice v Pragi, ki je prosila pri c. kr. trgovinskom ministerstvu, da bi se pošiljali zapisniki o sejah državnega železniškega sveta, trgovskim in obrtniškim zbornicam in bi se te tudi obveščale o sejah in in prosi zbornico, da bi to njen vlogo podpirala. Poročevalci utemelji obširno, da bi bilo želeti, da se tudi naša zbornica v polnem obsegu obvesti v obravnavah državnega železniškega sveta in o drugih jednakih poročilih vis. c. kr. železniškega ministerstva. Prošnjo praska zbornice posestrime je torej podpirati in je pri tem povdarjati, da zbornica želi imeti imenovane zapisnike in poročila, četudi njen zastopnik v državnem železniškem svetu redno poroča o svojem delovanju in o sklepih v tem sklepu. Predlaga torej imenom odseka: Čestita zbornica naj vlogo praska zbornice posestrime podpira pri vis. c. kr. železniškem ministerstvu. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

— **Posojilnica v Radovljici**, registrirana zadruga z omejenim poroštvom, imela bode dne 22. marca 1896, popoludne ob 4. uri, v posojilničnih prostorih redni občni zbor s sledenim dnevnim redom: 1.) Poročilo ravnateljstva; 2.) Poročilo nadzorstva; 3.) Razdelitev čistega dobička; 4.) Volitev ravnateljstva; 5.) Volitev nadzorstva; 6.) Slučajnosti in razni nasveti. V petem upravnem letu imela je posojilnica v Radovljici 607.327 gld. 20 kr. denarnega prometa. Vložilo se je od strank 231.504 gld. 30 kr. ter dvingilo 96.742 gld. 2 kr., tako da je stanje hranilnih vlog s kapitaliziranimi obrestmi koncem leta 1895. znašalo 315.883 gld. 39 kr. Izposodilo se je na hipoteke 44.745 gld. in na osobni kredit 28.365 gld., skupaj 73.110 gld.; vrnenega je bilo na hipoteke 9663 gld. in na osobni kredit 21.059 gld., skupaj 30.722 gld. Stanje posojil znašalo je koncem leta 1895. na hipotekah 159.805 gld. 92 kr. in na osobnem kreditu 31.305 gld., skupaj 191.110 gld. 92 kr.

— **Posojilnica v Brežicah** je imela l. 1895. denarnega prometa 194.359 gld. 45 kr., posojil se je 350 zadružnikom dovolilo 44.906 gld.; čistega dobička pri posojilnici je bilo 228 gld., pri „Narodnem domu“ 1925 gld. 86 kr.

Poslano.*

„Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju“ je od svojega početka do leta 1894/5 vabilo k svojim rednim odberovim sejam predsednika ali zastopnika akad. društva „Slovenije“, kateri je odbor informoval o potrebi dijakov in pomagal mu pri vzprejemanji prošenj in razdelitvi podpor.

V svojem šestem letnem poročilu 1894., stran 5, pa se odbor podpornega društva odrekla tej pomoči, češ, „Slovenija ni več zbirališče in zastopnika vsega dijastva.“

Podporno društvo v istem poročilu toži, kako težak posel ima odbor pri razdeljevanju podpor radi nedostatnosti ubožnih sprteval, in da so lahko primeri, da semterje kak podpiranc dobi več jedilnih znakov ali goldinarjev, nego bi jih v razmerji z drugimi, bolj potrebnimi zaslužil.

Kdo pač bolje pozna ubožnost prosilec, kakor predsednik društva, katerega član je prosilec? Komu zaupa prosilec ložje svoje gmočne razmire, kakar svojemu tovariju? Dasi obstaja na Dunaju še kat. akad. društvo „Danica“, smatra se vendar „Slovenija“ jedino pravo zastopnico slovenskega dijastva na Dunaju. „Slovenija“ šteje 110 članov, dočim jih ima „Danica“ jedva toliko, kolikor „Slovenija“ če sto. Te številke govore jasno.

Iz teh razlogov je zbor „Slovenija“ v seji 8. junija 1895 sklenil resolucijo, po kateri naj podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju zopet vabi k svojim odberovim sejam oficijelnega zastopnika „Slovenije“.

Odgovor je bil negativen; in ko je „Slovenija“ letos v januarju ponovila svojo zahtevo, dobili smo od podpornega društva odgovor: „odbor podpornega društva je v svoji zadnji seji pri tej točki prešel na dnevni red.“

Na tak odgovor, nepristojen imenovanemu društvu, je zbor „Slovenije“ v seji 14. srednja 1896 sklenil, pretregati vsako oficijelno vez za podporno društvo za slovenske visokošolce in s slov. klubom na Dunaju ter ta sklep objaviti s tem v slovenskih časopisih. Dunaj, 2. sušča 1896.

Za odbor akad. društva „Slovenije“:
stud. phil. **Jožef Reisner** stud. iur. **Franč. Goršč**
t. č. predsednik t. č. tajnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francoško žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in žive kreplino in je zato rečeno, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštrem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno **MOLL-ov** preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (1756-3)

Listnica upravnosti.

Gosp. Jurjovski v Ribnici: Danes prejeli smo po naskoznici 8 gld. Ker ne vemo Vašega pravega imena in nam ni znano v katero svrhu ste d-nar poslali, blagovolite nam to poročati.

Štev. 56. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr.pr. 716.

V nedeljo dne 8. marca 1896.

Začetek ob 3. uri popoldne.
Znizana vstopnina! Predplačani sedeži ne veljajo!
Petikrat:

Janko in Metka.

Bajna igra v treh slikah. Zložila Adelajda Wette. Uglašbil Engelbert Humperdinck. Poslovenil M. Markič. Kapelnik g. Hilari Beniček. — Vprizor režiser g. Josip Noli.

Prva slika: **Domá.** — Druga slika: **V gozdru.** — Tretja slika: **Medenjačni hramec.**

Blagajna se odpre ob polu 3. uri. Začetek točno ob 3. uri. Konec ob 6. uri zvečer.

Štev. 57. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Dr.pr 717.

Trejkrat:

Brat Martin.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih. Nemški spisal Karol Costa. Uglašbil Makso pl. Weinzierl. Poslovenil g. Kapelnik g. Hilari Beniček. Režiser g. Rudolf Ineman.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek točno ob 1/8. uri. Konec po 10. uri zvečer.

Vstopnina glej na gledališkem listu.

Pri predstavah svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 10. marca 1896.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

V ponedeljek, dne 9. marca 1896
v „Sokolovi dvorani“ Narodnega doma

KONCERT

pod vodstvom koncertnega vodje g. **M. Hubada.**

Sodelujejo: g. **Cecil Vašiček**, operni pevec, pevski zbor „Glasbene Matice“ in slavna godba c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Cene prestorom: Sedeži v parterji 3 gld., 2 gld., 1 gld. 50 kr. in 1 gld., in na galeriji 2

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jožeta Štruklja posestvo v Štrukljevi vasi, cenjeno 2941 gld., dne 11. marca v Ložu.
Marka Kerina zemljišče v Ravnu, cenjeno 310 gld., dne 11. marca in 11. aprila v Krškem.
Marije Osterman posestvo v Kožicah, cenjeno 319 gld., dne 11. marca in 15. aprila v Kočevji.
Luke Zurca posestvo v Rakeku, cenjeno 1711 gld., dne 12. marca in 11. aprila v Logatcu.
Lize Trček zemljišče v Zavrcu, cenjeno 350 gld., (relečitaj) dne 12. marca v Škofiji Loka.

Atona in Marije Gerber posestvo v Verbici, cenjeno 1060 gld., (ponovljeno) in Josipa Žiberna zemljišče v Čelju (v drugič), oba dne 13. marca v Isirski Bistrici.
Josipa Gerlja posestvo v Harijah, cenjeno 710 gld., dne 13. marca in 13. aprila v Ilirske Bistrici.
Franceta Kalana posestvo v Zabreznici, cenjeno 4091 gld., dne 13. marca in 17. aprila v Radovljici.
Jožeta Meterca zemljišče v Zabreznici (preloženo) in Franceta Kalana zemljišče v Zabreznici (preloženo) oba dne 13. marca in 17. aprila v Radovljici.

Jerneja Stegu posestvo v Hrašah; Franca Kastelica in Štefana Dovgana posestvu v Kalu; Antonia Mauerja posestvo v Grobšah in Janeza Kermavnerja posestvo v Postojini, vseh pet prvih dne 13. marca v Postojini.
Jožeta Srebota posestvo v Neverkah, v drugič dne 13. marca v Postojini.

Meteorologično poročilo.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
6.	9. zvečer	737.3	+ 28	brezvetr.	jasno	
7.	7. zjutraj	736.4	- 08	sl. zahod	meha	0.0
"	2. popol.	733.3	+ 11 0	p. m. zah.	skoro jas.	

Sredna včerajšnja temperatura +40°, za 1.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 7. marca 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	" 15 "
Avstrijska zlata renta	122	" 40 "
Avstrijska kronska renta 4%	101	" 50 "
Ogerska zlata renta 4%	122	" 45 "
Ogerska kronska renta 4%	99	" 15 "
Avstro-ogrske bančne delnice	990	" — "
Kreditne delnice	380	" 25 "
London vista	120	" 75 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	" 05 "
20 mark	11	" 80 "
20 frankov	9	" 58 "
Italijanski bankovci	43	" — "
C. kr. cekini	5	" 65 "

Dn. 6. marca 1896.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151 gld.	50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	193	" 25 "
Dunava r. g. srečke 5% po 100 gld.	127	" 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	—	" — "
Kreditne srečke po 100 gld.	200	" — "
Ljubljanske srečke	22	" — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	24	" 25 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	175	" 75 "
Tramway-drž. velj. 170 gld. a. v.	482	" — "
Papirnatni rubelj	1	" 28 "

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni sinček, oziroma brat

Ivanček Zupančič

po kratki, a zelo mučni bolezni v nežni starosti 3½ leta, dne 6. suča ob 9½ uri v Gospodu zaspal.
Pogreb bude dne 8. marca ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 6. marca 1896.

(2053)

Žalujoči stariši:

Ivan in Gabrijela Zupančič.

Mesto posebnega naznania.

(1698) Pri otročjih boleznih IV. potrebujejo se često kislino preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi miliega uplivanja svojega na

**GLAVNO SKLADISTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER**

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrelefjnih, pri krivic, otekanjil žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in osnovskem kašlj. Dvornega svetnika Löschnerja monografija o Giesshübl Slatini.)

Izvirališče: **Glesshübl Slatini**
Zeleninska postaja, Zdravilišče in vodo-
zdravilnica pri Karlovinih varh.
Prospekti zastavljeni in franko.

Kathreiner-
KNEIPPova SLADKA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih po-
narejenih izdelkov je treba paziti
na izvirne zavoje z imenom.
Kathreiner

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Hastopis omenjeni prihajajoči in odhajajti časi osnašeni so v edinstvenočasne čase.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. ure 5 min. po vsej cerstvi vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, ces. Sežthal v Anseco, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linz, Budanje, Eisen, Marijine varo, Heb, Karlovna varo, Frančeva varo, Prago, Lipko, Dunaj v Amstetten.

Ob 12. ure 10 min. vsečrat mešani vlak v Novo mesto.

Ob 12. ure 15 min. vsečrat osobni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, ces. Sežthal v Amstetten.

Ob 12. ure 25 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. ure 30 min. dopoldne osobni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, ces. Sežthal, Dunaj.

Ob 4. ure popoldne osobni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, ces. Sežthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Innsbruck, Bregenz, Gurk, Geneve, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budanje, Eisen, Marijine varo, Heb, Frančeva varo, Karlovna varo, Prago, Lipko, Dunaj v Amstetten.

Ob 7. ure 20 min. vsečrat mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Razumega ob nedeljah in praznikih ob 5. ure 26 minut popoldne osobni vlak v Cesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. ure 59 min. vsečrat osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heb, Marijine varov, Piszna, Budanje, Solnograd, Linz, Steyr, Gmunden, Ischl, Austria, Ljubno, Celovec, Franzenfeste, Trbiš.

Ob 9. ure 19 min. vsečrat mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 11. ure 25 min. dopoldne osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heb, Marijine varov, Piszna, Budanje, Solnograd, Linz, Steyr, Pariz, Geneve, Gurk, Bregenz, Innsbruck, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Pontable, Trbiš.

Ob 9. ure 33 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 4. ure 45 min. popoldne osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Celovec, Ljubno, ces. Sežthal, Dunaj.

Ob 9. ure 45 min. vsečrat osobni vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 9. ure 55 min. vsečrat osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Celovec, Ljubno, ces. Sežthal, Dunaj.

Ob 12. ure 15 min. vsečrat osobni vlak v Kočevje, Novo mesto.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. ure 25 min. vsečrat osobni vlak v Kamnik.

Ob 8. ure 55 min. popoldne . . . . .

Ob 6. ure 55 min. vsečrat . . . . .

Ob 7. ure 15 min. vsečrat . . . . .

Ob 8. ure 90 min. vsečrat . . . . .

(1705-56)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 8. ure 55 min. vsečrat osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Celovec, Ljubno, ces. Sežthal, Dunaj.

Šivilja

(2044-2)

izurjena v izdelovanju životov, in jedna učenka

se takoj in za trajno vzprejmata v Špitalskih ulicah št. 3, II. nadstropje.

Za vsakogar

prav hvaležno postransko opravilo tudi v prostih urah, na mesec in provizija pri dobri vporabi 150 gld. na definitivnem nameščenju. — Ponudbe na: A. Lukáš, Praga, 1334-II. (2026-1)

Oslajena žitna kava (1934)
Xoestlin-ova žitna kava jedini zaresni kavini nadomestek
 se od mnogih znamenitih zdravnikov slednjemu toplo priporoča.
L. Koestlin, Bregenc.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osobe vseh poklicnih vrst, ki se hotijo pečati s prodajo zakonito dovoljenih sreč. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstube-Gesellschaft Adler & Comp. Budapest“. Ustanovljena 1. 1874.

(2026-1)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroskem se priporoča v izdelovanju vsakovrstnih pušek za loce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrennice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. proskruševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastavljeni.

(2026-1)

III. Stavljenci, kateri želje kake ugodnosti po

§§ 31. — 34. voj. zak. in imajo tudi pravico da

ugodnosti jednoletne prezentne službe, zamorejo se

oglašati za slednjo ugodnost tudi še pri glavnem

naboru, če bi se jim odbila prošnja za katero prej

omenjenih ugodnosti.

IV. Kdor zanemari stavno dolžnost, ali sploh

dolžnosti izvirajoče iz vojnega zakona, se ne more

izgovarjati, da mu ni bil znan vojni zakon ali pa

ta razglas.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Vse zlomljeno

steklo, porcelan, les itd. lepi najbolje slavno znano v Lübecku jedino premovano
Plüss - Staufer - lepilo.
Samо pristno v steklenicah à 20 in 30 kr. pri **Franu Kellmann-u.** (1652-6)

Podpisane uljudne naznanja, da izdeluje mizarske klopi (Hobelbänke)

Iz dobrega, trdega lesa in po nizki ceni.

(1977-8) S spoštovanjem
Ivan Marguč
mizarski mojster v Škofji Loki.

Stavbinski, galerijski klepar in
vodovodni inštalatér

W. Weber

Tržaška cesta št. 40

nasproti c. kr tobačni glavni tovarni
se priporoča p. n. občinstvu najbolje za vsa v to
stroko spadajoča dela. 1984-3.

Tu se vedno dobro
kopalne in sedne banje.

Vspremajo se naročila
in poprave.

Čudovito po ceni se kupi

samo za gld. 2·10.

Ker moramo opustiti svoje podružnice in veliko zalog blaga, ko smo ustavili svoje velike tovarne, oddamo zaradi tega 40 lepih, dobrih in jako koristnih stvari po takih ceni, o katerih se še ni nikdar slišalo, za 2 gld. 10 kr. in sicer: (1930-4)

1 elegantno pozlačena ura, ki točno gre, za kar se jamči 4 leta, 1 elegantno pozlačena zlata verižica, ki se tako težko loči od pristno zlate, ker je tako lepo narejena, 6 dvojnophinj žepnih robcev, 1 jako lepo žepno zrcalo z fino brušenim stekлом, 1 prekrasno pristno svilena kravata najnovejše facone, 1 jako fina kravatna igla z umetnim briljantom, 1 prekrasni častniški usnjeni portomonaj iz jako finega usnja, 3 jako fini prsní gumbi (semiset) od imitovanega zlata z umetnimi briljanti, 2 jako lepa manšetna gumba od imitovanega zlata z mehanično patentovanim zaklepom, 1 jako elegantna ženska brošna igla, 1 fini smodkovnik, 1 fini ustnik za smodice, 10 finih angleških pismenih papirjev in 10 finih angleških pismenih zavitkov.

Vseh teh 40 jake lepih stvari vkupe z uro vred velja samo 2 gld. 10 kr. Iz razprodaje prodajamo tudi fine ako elegante pristne srebrne žepne ure, ki tako točno gredo, za kar jamčimo štiri leta, z tako lepo v ognju fino pozlačeno urino verižico z lepim prizvokom vred samo po 3 gld. Ta srebrna ura zgori omenjenimi tako lepimi 39 stvarmi velja samo 3 gld. 50 kr. Hiti naj se naročiti, kolikor le mogoče, ker se zaloga hitro razprodaja, in se nikdar več ne ponudi v življenju tako ugodna prilika. Razpošilja proti povzetju

krakovska urna osrednja razpošiljalnica
F. Windisch

• Krakovem, Verka Józefowicza cesta št. 10 C.
NB. Neugajajoče blago se takoj nazaj vzame.

Vsek svoj tiskar!

Senzacionelno!
Ameriška tiskarna s pismenkami od kavčuka
s katero napraviš adresne karte, cirkularje, naznaniha vsake vrste, numeriranje itd. Laho uporabljanje in cena naprava omogočujeva vsakemu, imeti svojo tiskarno, katere faktična vrednost se v vseh trgovskih in obrtniških krogih dobro obnese. Cene za popolno tiskarno z elegantly ploščinasto kaseto, večvrstnim vrstomerom in stavilno skobo vred:

Št. 1 s 121 črkami gld. 2 — Št. 3 s 220 črkami gld. 3 —
" 2 , 176 " 2·50 " 4 , 310 " 3·75

Št. 5 s 387 črkami gld. 4·50.

Permanentne bivalne blazinice v vseh barvah: 10×6 cm velike 40 kr., 11×7 cm velike 60 kr., 16×8 cm velike 1 gld.

Razpošilja proti povzetju **jedina glavna zalog za Avstro-Ogersko**

M. Rundbakin, Dunaj. II,
(1774-6) **Glockengasse 2.**

Postrojno olje

uporablja, da usnje ne splesni in ne smola in odstranjuje plesnobo in smoło, tako da postane staro usnje tako, kakor bi bilo novo, če drugače ni pokvarjeno od sonca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja

mast za kopita in vozove.

Cena pušici ali steklenici 10, 20, 40 in 80 kr. Preprodajalcem se daje popust. — V zalogi pri **K. Weber-ju v Ljubljani.** — Cenik naj se zahteva od tovarne

J. BENDIK-a (1148-12)
v Št. Valentinu pri Steyru, Nižja Avstrija.

Kemično-tehnična poskušalna postaja industrije za usnje, III., leva železniška ulica št. 5.

Dunaj, dan 21. septembra 1895.

Svedočba. Patentovano postrojno olje Jakoba Bendika v Št. Valentinu je uspelo zložitev tvarin, ki ne dajejo usnju samo moči, nego je tudi konservirajo, ker zbranjuje vsakeršno razvorbbo in pokvarjenje. Ker ima to olje v sebi tvarino, ki učinkuje strojilno, se z njim zbranjuje delna razstrojitev usnje, katero sicer prouzročuje zrak in moča. Pri praktičnih poskusih se je to postrojno olje obneslo prav dobro.

C. kr. poskušalna postaja industrije za usnje:
Vaše blagorodje! **W. Eitner** m. p.

Prosim, da mi kmalu pošljete semkaj 10 kil Vašega izbornega postrojnega olja in kopitne masti in 2 veliki steklenici po 5 kil apreture za usnje. Prosim, da vse proti povzetju pošljete na visoko predstojništvo komore.

Z odličnim štoyanjem
A. Breschek, krmski mojster nadvojvode Franca Salvatorja.

Slikar in pleskar iz Celja.

Prevzemljem po ceni

slikarsko, plesgarsko in lakirarsko delo

ter jamčim za najboljši materijal.

Priporočila so na razpolaganje.
Vpraša naj se pri **Karolu Koiser-ju v hotelu „Pri Mallé“ v Ljubljani** ali naravnost pri (1824-12)

Augstu de Toma
slikarju in pleskarju v Celju.

Slikar in pleskar iz Celja.

Lepo stanovanje

s 5, eventuelno s 4 sobami in pritiklinami odda se takoj ali s 1. apritom ali s 1. majem. Natančneje pove lastnik g. Alojzij Vodnik, kamnosek, Kotodvorske ulice št. 34. (2009-2)

Vsled demoliranja Blaznikove hiše na Starem trgu h. št. 12
proda se (2031-2)

stavbinski material okna, vrata, les itd.

Natančneje se poizvē tam.

Jajca za valjenje

pristnih brahma-kokošij komad po 15 kr., holandskih, črnih, z velikimi belimi čopi, komad po 25 kr., houdaus komad po 25 kr., pristnih štajerskih kokošij komad po 10 kr., srebrnih paduvant komad po 30 kr., langshaus komad po 30 kr., puranov komad po 30 kr., srebrnih wyandont komad po 30 kr., italijskih komad po 30 kr., pritlikovih komad po 30 kr., kosinščuk komad po 25 kr., sedmograških golovratk komad po 20 kr., dorking komad po 25 kr., jokoham komad po 50 kr., emdeuskih orjaških gosij komad po 1 gld., pekinških ruc komad po 20 kr., veličih štajerskih ruc komad po 20 kr.

Razpošiljam jajca za valjenje živilj čistega plemena, ki so že bile večkrat odlikovane in dajem jamstvo za čistost in pristnost plemena. (1951-4)

Maks Pauly, Köflach (Štajersko).

Vozni listki v Sev. Ameriko

(1719-10) pri
nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7. **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonji.

Kmetska posojilnica na Vrhniku

registrovana zadruga z omejenim poroštvo
vabi častite društvenike k

rednemu občnemu zboru

kateri bode

dne 20. marca 1896 ob 3. uri popoludne
v zadružni pisarni na Vrhniku.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva o računskej sklepn.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Predlogi in nasveti zadružnikov.

Ravnateljstvo. (2043)

Imetek.

Bilanca.

Dolgovci.

	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Gotovina dne 31. decembra 1895	17084	77	1 77 zadružnih deležev à 100 gld.	7700	—
2 Inventar	510	—	2 Hranilne vloge 1456 vlož- nikom	455109	47
3 Posojila hipotečna	256324	37	3 Kapitalizovane obresti	17115	37
4 Posojila na osobni kredit.	137990	66	4 Za leto 1896 predplačane obresti	562	84
5 Zaostale obresti	5870	09	5 Obresti od zadružnih de- ležev za leto 1895	346	50
6 Hranilne vloge pri denar- nih zavodih	63300	—	6 Rezervni zaklad	25751	08
7 Kapitalizovane obresti od teh vlog	3126	74	7 Čisti dobiček za l. 1895.	3653	66
8 Naloženo v poštni hranil- nici	103	98			
9 Zaostali eksek. stroški	178	—			
10 Rezervni zaklad naložen v hranilnicah	25750	31			
	510238	92			

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 2.
Veliko
zalogo
priporoča
klobukov
Najnižje cene.
(1726) J. Soklič.
Pod Tranečo št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi,

zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1731)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na

vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

J. Kunčič

naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za dalja naročila z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto pri Bledu.

Zunanja naročila se točno izvrše.

Prej J. zor Alojzij Erjavec Prej J. zor (1728) čevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3 priporoča se predstaviti duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje ceno, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najinejše do najpriprostejsje oblike. Mere se shranjujejo. Vnanim naročilom naj se blagovljeno pridene vzorec.

Sv. Petra cesta 74 J. Slavko Gärtner Škofje ulice 2 v Ljubljani, nasproti šentpeterski vojašnici se priporoča

za naročevanje različnih vrst oblek

zagotavlja točno izvržbo.

Različne užorce blaga ima na razpolago in užorce dostavlja tudi na zahtevanje na dom. — Ker išče le mali dobiček pri nizkih cenah, se nadeja, da mu bodo obila naročila omogočila, vsem zahtevam č. naročnikov ustreznati.

Fr. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6 (1729)
priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebita za lovce. Specjalitete v ekspresnih puškah in ptičaricah, kijih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija OBREZA v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1. 10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Federmantraze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17–30 gld.; divani, ottomani, garniture in vsa tapetniška dela (1737) po najnižji ceni.

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov

od 6 gld. naprej do 25 gld.

IVAN URAN
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
in vseh v to stroku spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Ivana Toni (1731) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo kovaško obrt izdeluje vse v to stroku spadajoča dela, posebej priporoča gg. hišnim posestnikom vezi za stavbe ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših uзорcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgostovljajo. (1739)

G. Tönnies v Ljubljani. Tovarna za stroje, železo in kovinilnica. Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznicne in žage. (1732) Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje na kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Najnižje cene! Solidno biago!
Hugo Ihl
trgovina s sukninem, platnenim in manufakturnim blagom.
v Ljubljani, Pred Škofijo št. 2.

Ustanovljeno leta 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). (1733)

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in načrtovana zaloga šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in matilnice, katere se dobivajo v zlici njih izbornosti ceno. (1741)
Ceniki zastonj in poštne presto.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki cenah. Vse mere se shranjujejo in zasnamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Prej M. Učak Albert Robida Prej M. Učak v Ljubljani, Rožne ulice št. 3 izvršuje po najnižjih cenah sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovljiv ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbniška in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbotlineja.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Mehanik Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu

za izvrševanje v njegovo stroku spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša

zaloga za šivilje.

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg Juž. kolodvora

priporoča svojo

zalogo izvrstnih jermenov za

stroje in jermenove zaščitne

posestnike po nizkih cenah.

Kovček „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

Ign. Fasching-a vdove ključavnica

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štredilnih ognjišč

nejpristopljivih, kakor tudi najti

nejših, z žito medjo ali mesingom

montiranim za oklade s pečnicami ali

kahlami. Popravljanja hitre in po

cen. Vnana naročila se hitro izvrše.

Svoji k svojim!

Kavarna

J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Za več let daje se v najem ali
slučajno tudi proda
večja opekarna v Ribnici
katere kakovost zemlje je **najboljša**.
Kaj več pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (2041-2)

Stavbno podjetje
(koncesijonovani zidarski mojster)
se priporoča (2022-2)
za izvrševanje vseh v to
stroko spadajočih del.
Ivan Pittini, Kongresni trg 12.

Praško domače mazilo
(1700) iz lekarne b (5)
B. Fragner-ja v Pragi
je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo,
katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine
manjša ter hladni. — V pušicah po 35 in 25 kr.
Po pošti 6 kr. vč. Razpolaja se vsak dan.
Vsi deli embalaže imajo
zraven stojec zakonito
deponovan varstveno
znamko.
Glavna zaloge:
B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,
Mala stran, ogel Sporner-jeve ulice 203.

Podpisanci si usoja pipo
ročati svoje, na podlagi več
letne bolnišničke prakse izgo
tovljene (2047-1)

pasove za kilove

in se bode potrudil, da pri
vseh, po meri naročenih obvez
nih in aparatu popolnoma
ustreže individualnim zahtevam.
Pohvaliti se sme že zdaj
z najboljšimi zdravniškimi pri
poročili.

Z velespoštovaljem

K. Piotrowski

dobavitelj za razne bolnišnice in za
voda, član universalnega društva za
tehnične pripomočke za zdravilstveno
vednost itd.

Ljubljana,
Poljanski nasip 48.

Za pisarno
v sljedeči v tovarni na deželi se jače
gospodarstvo ali vdova brez otrok
z lepo pisavo, veča v računstvu, nemškega in slovenskega
jezika zmožna. — Ponudbe vzprejemna g. **Feliks Urbano**
v Ljubljani. (2033-2)

Največje skladišče raznega semena

n. p.: nemške, štajerske, inkarnat, turške
in travniške detelje, raznih vrst **pesnega**
semena, splošno znano kot najboljša krma za
živino; **travnega semena** za suhe, mokre, pe
ščene in glinovite travnike; velika izbera **semena**
za salato, kumare, peteršilj, zeleno,
sladki grah, fižol in vse druge vrste **semena**
za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(2018-2) **Peter Lassnik.**

Rokovice
za gospode in dame
iz sukanca, svile itd.
praške glače-rokovice
izvrsten fabrikat
častniške rokovice
priporoča I. (2054-1)
Karol Recknagel.

Schicht'ovo

patentovano milo

(1788-14)

z znamko „labud“ je naj
boljše vseh mil.

Najnovejše za dame!
Univerzalni moderc
napravi čudočito lep život in ribje kosti se ne
morejo polomiti, narejen je iz dobrega trinitnika
z ribjo kostjo: (2016-4)
III II I
à gld. 25 à gld. 35 à gld. 45
sivi, sivkastorumeni in beli; v Ljubljani jih
prodajata:
Karol Recknagel, Mestni trg 24,
Ana Šinkovic, Mestni trg 19.
Naše univerzalno korzetno varovalo
omogočuje, da more slečinja dama nositi svoj
polomljen moderc, ne da bi ga dala popraviti.
Par za 50 kr.
dobiva se v vseh boljših modnih, drobninskih
in galerijskih trgovinah.
Na dobrolo pri patentnih imejiteljih
Spitzer & Steiner, Dunaj, VII.,
Siebensterngasse št. 16 A.

Preelitev krojaške obrti.
Usojam si najudaneje naznanjati p. n. častitemu občinstvu, da sem
se z današnjim dnem **preselil** s svojo **krojaško obrto**
na Kongresni trg št. 14, nasproti nunski cerkvi.
Zahvaljujoč se cenjenim naročnikom za dosedaj mi skazano za
upanje skozi 25 let, zagotavljam, da budem v vsakem obziru zadovoljeval
p. n. naročnike z dobrim blagom in solidnim delom po nizki ceni.
Priporočam se
z velespoštovaljem
Anton Meršolj
krojaški mojster.
V Ljubljani, dn. 2. marca 1896. (2027-2)

Št. 6992.

Razglas.

V zmislu §. 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto
Ljubljano (zakon z dn. 5. avgusta 1887., dež. zak. št. 22) se javno nazuva
imeniki volilnih upravičencev za letosnje
dopolnilne volitve v občinski svet

sestavljeni in da se smejo
od danes naprej skozi 14 dni
tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

1. dan marca 1896.

VABILO
častitim zadružnikom k
druzemu rednemu občnemu zboru
Posojilnice za Stari trg-Lož in sosedstvo
registrovane zadruge z neomejeno zavezo
kateri se bode vršil
dne 9. marca t. l. dopoludne ob 10. uri
v prostorih gospoda Frana Pečeta
s sledetim vzoredom:
1.) Poročilo načelnosti. 4.) Volitev načelnosti.
2.) Poročilo nadzorstva. 5.) Volitev nadzorstva.
3.) Razpolaganje s čistim dobičekom, izkazanim za 1. 1895.
K obilni udeležbi vabi
načelnštvo
posojilnice za Stari trg-Lož in sosedstvo.
(2048-2)

Največja zaloge
vsakovrstnih srebrnih,
zlatih in stenskih ur.
Vedno lepa izběr najnovejših
srebrnih in zlatih veržic ter
različne srebrnine in zlatnine.
Popravila vzprejemam ter izvršujem točno
in veste in jamčim za dobro in solidno delo.
Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Fran Čuden
urar (1965-5)
v Ljubljani, Mestni trg 25.

Glavno zastopstvo
za Kranjsko
svetovnoznanne tovarne
Styria-koles
tvrdke
IV. Puch in dr.
v Gradeu
kakor tudi slovite tovarne „Premier-koles“ in
zaloge več drugih tovar.
Mechanična delavnica tvrdke IV. Puch-a v lastni
hiši na Poljanski cesti št. 31.
Cena koles je letno tako znižana in se dobivajo pnevmatični
bicikli od 120 gld. naprej.
Ilustrirani ceniki so na razpolaganje.